https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

United States Holocaust Memorial Museum
Oral History Interview
Romania Documentation Project

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

Numele și prenumele intervievatului: Feodor Irimca
Data nașterii: 1933
Locul nașterii: Pârliţa, Republica Moldova
Rola interviului: RG-50.572.0122.01.01
Data interviului: 18 decembrie 2008

Feodor Irimca s-a născut în anul **1933**, în satul **Pârliţa** și a fost intervievat ca martor cu privire la acţiunile împotriva evreilor care au avut loc în localitatea sa. El relatează despre doi evrei pe care i-a văzut, unul ucis şi unul îngropat de viu într-o groapă săpată chiar de acesta, în timp ce, la vârsta de opt ani, era cu oile la păscut.
El nu are alte informaţii despre ce s-a întâmplat cu evreii din sat sau cu cei doi mai sus menționați. În plus, nu este foarte precis atunci când povestește dacă soldaţii care îi luau pe evrei erau nemţi sau români, cum nu este precis nici în privinţa anului în care s-au întâmplat evenimentele relatate.

[1]:00:00:00 - [1]:17:42:14

Question: Bună ziua.
Answer: Bună ziua.
Q: Spuneţi-ne, vă rog, numele de familie şi prenumele dumneavoastră.
A: Numele de familie? **Feodor Serghievici**.
Q: Şi mai cum ?
A: Şi **Irimca**.
Q: Irimca Feodor Serghievici. În ce an sunteţi născut ?
A: În **1933**.
Q: Dar unde v-aţi născut ?
A: În **Pârliţa**.
Q: Pârliţa, **Ungheni**.
A: Da.
Q: Cu câteva săptămâni în urmă noi am fost la dumneavoastră, dacă vă amintiţi, şi ne-aţi povestit despre anumite evenimente care le-aţi văzut ….
A: Care s-au întâmplat când eram eu de opt ani.
Q: Aşa. Noi am venit acum cu camera ca să ne mai povestiţi, să vă mai amintiţi despre acele evenimente. În anul **1941**, când s-a început războiul, unde vă aflaţi ?

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

A: Eram acasă.

Q: Acasă, asta în Pârliţa ?

A: În Pârliţa, la tata.

Q: Vă amintiţi cum s-a început războiul ?

A: Apoi cum?, că eram de opt ani şi ….

Q: Şi ce vă amintiţi ?

A: Ei, mai amintesc şi mai povestea, că tata nu mă ţinea în aşa fel să mă ţină, dar mai ieşeam prin Pârliţa prin sat şi mai povesteau oamenii şi eu ascultam, şi cum, cu evreii, cum îi împuşca, cum. Dar de acum cum mi-am adus aminte când au venit **nemţii**, ei de acum se uitau, care avea de-a lui, cum se spune, barul lui, ori cum se mai numea, apoi, dacă venea întreba: aha, e **evreu**? Înseamnă că îl lua. Îl lua, acolo unde îl ducea, ce mai făcea, de acum asta lumea spunea, dar eu când ce-am văzut: apoi tata m-a trimis cu oile şi m-am dus acolo pe toloacă, unde era de partea cealaltă, şi m-am uitat, un neamţ, ori ce era, un neamţ, desigur, care fugea, pe dânşii îi strujea. Unul, cred că a început să fugă, şi l-a împuşcat. Dar pe unul l-a pus şi a făcut o bortă şi în borta aceea pe dânsul, cum, l-a îngropat acolo. Eu tot nu pot să spun, m-am uitat la dânsul, dar tata nu îmi da voie, dar m-am uitat la dânsul că şedea cu capul în jos şi tot în borta aceea, şi l-a acoperit cu pământ. Nu pot să spun că l-a împuşcat, ori viu, dar l-a pus cu capul în jos şi l-a astupat, şi îmbrăcat aşa era. Dar pe celălalt l-a împuşcat şi de acum au venit câinii, câinii au venit şi îl târâiau, şi apoi a venit tata şi m-a mai luat aşa de-a valaia şi: hai acasă. Şi m-a luat acasă şi aşa au rămas oile pe deal, şi eu am venit acasă, şi mai departe cum pot eu să spun: ce am văzut? Dar ăştia care de acum veneau, care spuneau, îi împuşcau, şi acolo în râpă acolo, cine ştie, îi astupau ori ştiu ce făceau ei cu dânşii, făceau borţi şi ….

Q: Mata când s-a început războiul ai fost în târg acolo, în Pârliţa târg ?

A: Apoi cum nu.

Q: Şi ce ai văzut acolo când iată primele zile când s-a început războiul şi au venit nemţii şi românii, ce ai văzut ?

A: Nu, cum am văzut, când au venit ei de pe, din România, au mers pe şosea, şi mergeau pe şosea şi au intrat în acesta şi mama dă-mi ouă, ăstăia, pan, treci la tranşee şi ne-a luat, ne-a luat aşa, şi m-am uitat la dânşii, dar ce înţelegeam eu dacă ei erau armaţi şi erau. Atât cât l-am văzut pe unul, eu şedeam în margine aşa, şedeam şi mă uitam şi un neamţ a venit pe, cum se spune, pe un cal. Şi de lângă fântână, din partea cealaltă, el l-a uitat cu binoclul, şi se uita în partea aceea înspre, tot încolo spre Măgurele, şi cum şedea şi se uita, de aici de lângă fântână

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

când l-a luat, jos cu dânsul. Şi l-au împuşcat pe dânsul şi calul a început să-l târâie, şi atât am văzut, şi l-a dus pe dânsul, dar mai departe ….

Q: Dar mata ai văzut ceva ce se întâmpla cu evreii în târg în timpurile, în zilele acelea ?

A: Cu evreii cum să spun, atât că oamenii spuneau, eu ce auzeam de la oameni, aceea.

Q: Ce spuneau oamenii ?

A: Ei, spuneau că iaca, că nemţii au venit şi care avea barul lui acolo şi ei vindeau şi dacă l-au văzut că se duceau la bar la dânsul şi-l vedea, întreba: a, eşti evreu?, jos cu tine. Şi îi lua, îi lua, dar unde îi ducea nu pot să spun.

Q: Nu ştiţi. Dar cazul acesta despre care ne-aţi povestit cu neamţul şi cu aceia doi oameni când s-a întâmplat asta ?

A: Cum când s-a întâmplat ?

Q: În ce an era asta ?

A: În timpul războiului.

Q: Dar la început sau la sfârşit ?

A: Ei, cum, când bombardau toţi aceştia. Dacă au venit nemţii şi au intrat în aistea, în timpul războiului, nu? Eu data nu pot să spun, că nu eram eu aşa, eram păţan.

Q: Era vară, că eraţi pe deal cu oile, aşa e ?

A: Da, dar eu eram, că dacă eu m-am dus cu oile la păscut ….Atât am văzut că acela era cu pielea aşa şi au venit câinii acolo, că îl lingeau ori că îl mâncau ori ce.

Q: Era cu pielea ?

A: El era cu pielea.

Q: Cu totul dezbrăcat ?

A: Dezbrăcat aşa, dezbrăcat şi.

Q: Şi unde era, unde stătea el ?

A: De la groapa aceea undeva la, cât să spun eu, poate era vreo 50 de metri ori.

Q: 50 de metri de la groapă ?

A: De la groapă. El stătea cu faţa în sus şi au venit nişte câini, că îl lingeau ori că îl rupeau, eu ştiu, că a venit tata şi .....

Q: Dar mata cât de departe erai de omul acesta mort ?

A: Ei, cum, tot aveam vreo 30 de metri, vreo 50 de metri. Dar eu ce, eram cu paşi, că a venit tata şi m-a luat de la groapa aceea.

Q: Mata stăteai mai aproape de groapă ?

A: Nu, eu m-am dus să mă uit şi eu, dar ….

Q: Apoi te-ai apropiat de groapă ?

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

A: M-am apropiat de groapă.

Q: Cât de aproape te-ai dat ?

A: Cât m-am uitat eu aşa? Poate eram undeva la, aproape eram eu, cât m-am uitat la dânsul că el şedea cu faţa în jos şi cu aista, eram la 5 metri dacă nu. Şi apoi a venit tata şi m-a fugărit de acolo.

Q: Dar mata ai spus că acesta care era dezbrăcat şi care era acolo jos, ai spus că poate a fugit. De unde aşa presupunere ?

A: Eu nu pot să spun aista lucru, a fost în aşa fel că ei fugeau, să fugă.

Q: Cine ei fugeau ?

A: Nemţii. Ei, tu, nemţii, ăştia, evreii. Cred că a ieşit din târg de acolo şi se duceau, şi pe unul l-a împuşcat, dar pe unul l-a prins şi l-a băgat să facă groapă şi l-a pus în groapă şi gata.

Q: Dar mata l-ai văzut cum el săpa groapa aceea.

A: Nu, eu numai groapa am văzut că e săpată şi pe dânsul, mi-a spus, iaca, că el a săpat groapa şi pe dânsul l-a băgat în groapă, de viu acolo.

Q: Dar cine ţi-a spus că el a săpat groapa ?

A: Oamenii.

Q: Acolo mai erau oameni pe deal ?

A: Spuneau oamenii, mai departe eu nu pot să spun. Oamenii nu erau, că nu dădea voie, acolo şedea poliţistul, neamţul, armat, dar oamenii nu ….

Q: Dar mata puteai deosebi care e neamţ? Îi ştiai pe dânşii ?

A: Da, da.

Q: Cum ?

A: Pe haine.

Q: Şi de cum erau hainele ?

A: Haine nemţeşti.

Q: De ce culoare ?

A: Ei, cum erau ele, culoare aşa albastră.

Q: Albastră ?

A: Da.

Q: Dar, înseamnă că era numai neamţul acesta şi omul acela care ?

A: Şedea în groapă. Şi acela care şedea împuşcat, pe dânsul l-a împuşcat şi şedea, l-a dezbrăcat aşa, cine ştie cum e acolo, cu piele ele.

Q: Dar hainele lui erau pe undeva pe aproape ?

A: Hainele erau pe dânsul, dar el numai şedea cu pieptul descheiat şi cu pântecele gol.

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

Q: A, el nu era dezbrăcat de haine, ele hainele erau nu descheiate ?

A: Descheiate, şi pieptul gol, şi pântecele gol şi tot şi câinii erau acolo, că îl lingeau, că ştiu ce făceau.

Q: Dar era bătrân sau tânăr ?

A: Dar eu ştiu cum era el ?

Q: Dar omul acesta care stătea în groapă, cu faţa în groapă, mata nu ai auzit sunete ?

A: Nu, nu, eu l-am văzut numai cum el şedea în groapă, şi cu faţa în jos, şi îl îngropa, turna ţărână peste dânsul.

Q: Cine dădea ţărână peste dânsul ?

A: Asta de acum eu, că era neamţul acela ori că era un om acolo, eu de acum nu pot să spun. Că a dat ţărână pe dânsul, şi au spus, iată, că l-au îngropat de viu. Dar el a săpat groapa din picioare şi l-a pus aşa cu faţa în jos şi aşa năcăzanie i-a dat, cum se spune, năcăzanie i-a dat.

Q: Dar cât de mare era groapa aceea ?

P **A:** ăi cum, cât a stat el în picioare şi pe urmă ….

Q: În picioare ?

A: Eu ştiu, şedeau în genunchi, ori cum acolo, dar şedea cu faţa în jos.

Q: Dar iaca poţi să ne spui ce mărime avea groapa? Ce lungime şi ce lăţime ?

A: De un om, cum, cum încape un om.

Q: Aşa ca la cimitir cum fac groapa ?

A: Da, da, da.

Q: Adâncă ?

A: Dar eu ştiu cum era ea, nu ştiu.

Q: Dar când te-ai apropiat nu se vedea adâncimea ei.

A: Nu, că el şedea pe, a făcut groapa, dar cum, cât el sta n picioare sau în genunchi şi l-a pus pe mal cu faţa în jos şi l-a astupat şi gata.

Q: Pe mal cu faţa în jos ?

A: Pe mal, dar nu pe mal, pe acesta, dar în groapă, mai jos era.

Q: Mai jos pe marginea gropii. Dar neamţul în timpul acesta unde era ?

A: Alături.

Q: Alături de groapă ?

A: Da.

Q: Dar când te-ai apropiat mata de groapă ţi-a dat voie să te apropii să te uiţi ?

A: Nu, eu am venit până aproape să mă uit, dar el nu a spus nimic şi tata a strigat şi el a spus: hai derec, fugi de aici. Şi eu am fugit şi m-am dus.

https://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

Q: Deci a vorbit germană ?

A: Da.

Q: Dar tata matale era tot cu oile cu matale sau atunci a venit numai ?

A: Nu, el era acasă, dar a venit după mine, a venit după mine, după oi şi apoi mi-a luat oile şi: hai, fugi acasă !

Q: Aţi auzit vreo împuşcătură cât timp aţi fost acolo ?

A: Nu.

Q: Dar după ce vă duceaţi acasă ?

A: Nu.

Q: Înainte de război, ştiaţi pe cineva din evreii din Pârliţa, îi cunoşteaţi pe cineva ?

A: Mă duceam cu tata, el se ducea să cumpere ţigări, fuma ceva, acolo, şi mă uitam la dânsul, dar evreul e evreu, dar omul e om, ce înţelegeam eu de opt ani ?

Q: Vă aduceţi aminte pe cineva pe nume ?

A: Nu. Nu îmi aduc aminte, că nu puteam. Herşcu, ştiu că era unul Herşcu, acela se ducea tata şi lua tutun de la dânsul, ţigări, şi acesta Herşcu trăia în margine lângă Pârliţa, acolo avea barul lui, ştiu că Herşcu îi spunea că mama îl întreba: unde te duci, măi? Mă duc la Herşcu.

Q: Nu ştiţi dacă după război au rămas evrei în târg, în Pârliţa ?

A: Nu. I-au luat pe toţi şi i-au ….

Q: Unde i-au luat ?

A: Ei, de acum să nu spunem unde i-au dus.

Q: Dar nu ştiţi ce s-a întâmplat cu toate lucrurile lor ?

A: Ei, cum, veneau nemţii şi ce au intrat acolo, ei luau, zvârleau, şi ce aveau ei aşa luau nemţii, eu ştiu ce făceau ei acolo. Dacă a intrat la dânsul în casă şi au intrat în barul lui acolo, de acum luau. Ce făceau cu dânsele eu nu pot să spun.

Q: Ştiţi cumva dacă şi alţii, în afară de evrei, au mai fost luaţi sau omorâţi ?

A: Nu. Ei numai pe evrei îi luau, dar pe oameni de ăştia nu, nu îi luau.